

Kommunstyrelsen
Socialdemokraterna
Miljöpartiet
Vänsterpartiet

19

KS 2017 0127

Svar på motion från Tommy Blomqvist (Sverigedemokraterna) med rubriken "Skänk överblivna datorer till tredje världen"

Dnr KS 15/295

Sammanfattning av ärendet

Tommy Blomqvist har för Sverigedemokraternas räkning föreslagit Kommunfullmäktige följande beslut:

Att Södertälje kommun reder ut i vilka former datorinsamlingen ska gå till.

För övrigt se motionens innehåll.

Motionen remitterades till Stadsdirektören.

Beslutsunderlag

Stadsdirektören yttrade sig den 8 februari 2016.

Ärendet

I motionen föreslås att kommunen ska samla in gamla datorer, datortillbehör och annan elektronik för att senare, via Computer Aid Sweden, eller liknande organisation skänka detta till bland annat skolor och sjukhus i tredje världen.

Kommunfullmäktige antog den 18 december 2008 särskilda kommunala föreskrifter vad gäller kommunens inventarier. Enligt dessa regler får extern avyttring och försäljning endast vidtas utrustning som inte behövs inom annan del av den kommunala verksamheten. Detta måste utredas i de enskilda fallen. När det gäller IT i kommunens verksamheter är det mesta leasat genom ett företag och ägs alltså inte av kommunen. Det innebär att man alltså inte har möjlighet att sälja eller skänka vidare produkterna. Den lilla del av inventarierna som ägs av kommunen används tills de är helt uttjänta. Att samla in kommunägd utrustning skulle kräva finansiering av transporter, dels inom kommunen, dels till Computer Aid Swedens lokaler. Vidare skulle insamlade kommunalägda datorer behöva rensas, vilket skulle kräva personalkostnader.

Vad gäller kommunalt deltagande i insamlandet av privat IT-utrustning, måste det ske genom avtal med Computer Aid Sweden. De ställer dock krav på att den utrustning som skänks är felfri och komplett. Kommunen kan inte gå in och garantera att privatinsamlad utrustning är komplett och felfri.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen anser det inte vara en kommunal angelägenhet att bedriva insamling av utrustning i biståndsändamål. Finns intresse från en organisation att samverka med Södertälje kommun kring insamling av olika slag kan organisationen själv ta initiativet för att organisera detta. Därmed föreslås att motionen avslås.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Att   avslå motionen

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -09- 28	
Dnr	Rnr

Sverigedemokraterna

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -06- 16	
Dnr	Rnr

Motion till kommunfullmäktige

Skänk överblivna datorer till tredje världen!

Södertälje kommun är en Fairtrade City och bidrar således till att människor i tredje världen kan få drägliga arbets- och levnadsvillkor genom en rättvis och oftast även miljövänlig handel. En ekonomiskt rättvis och miljövänlig handel är en viktig del för att höja livskvaliteten i tredje världen. Det finns givetvis flera sätt att hjälpa till på.

En ovärderlig hjälp till tredje världen är den som stöttar skolan och sjukvården. Ett viktigt hjälpmedel i skolan och sjukvården är datorer. Tyvärr är tillgången på datorer mycket begränsad i denna del av världen. Här har rika länder som Sverige ett överflöd att ge av. I vårt land anses en dator vara undermålig efter bara några år. Datorer som är fullt brukbara för enklare uppgifter slängs därför att de anses för gamla. Dessa datorer skulle säkerligen göra stor nytta inom skolundervisningen och sjukvården i många utvecklingsländer.

Södertälje kommun och dess invånare kasserar säkert en massa datorer och annan elektronik varje år. Detta är ett slöseri och vår kommun borde, via en hjälporganisation, skänka detta till tredje världen. I Södertälje kommun finns det säkert många välvilliga människor som gladeligen skulle skänka överblivna datorer och annan elektronik till behövande i tredje världen bara någon gjorde en insamling

Södertälje kommun borde starta en sådan insamling och samarbeta exempelvis ComputerAid Sweden som är specialiserat på detta ändamål. ComputerAid Sweden har givetvis krav på datorerna som skänks samt på mottagarna av dessa datorer, så att datorerna har en viss minimistandard och att de kommer i rätta händer. Man hjälper även till med att bland annat rensa datorerna innan de skickas iväg till skolor eller sjukhus. Organisationen har även rutiner för att ta hand om avfallet som senare uppstår av dessa skänkta datorer. Även datortillbehör och viss annan elektronik som till exempel gamla mobiltelefoner tas emot.

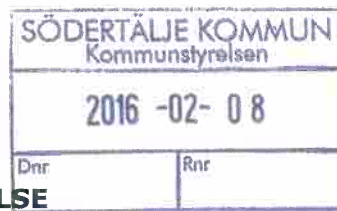
Undertecknad yrkar därför mot ovanstående bakgrund att kommunfullmäktige beslutar:

Att: Södertälje kommun, i enlighet med motionens intentioner, ska samla in gamla datorer, datortillbehör och eventuellt viss annan elektronik för att senare, via samarbete med ComputerAid Sweden eller liknande organisation, skänka detta till bland annat skolor och sjukhus i tredje världen.

Att: Södertälje kommun reder ut i vilka former datorinsamlingen ska gå till.

Södertälje den 6 juni 2015

Tommy Blomqvist (SD)
gruppledare i fullmäktige

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-01-28

Kommunalrådskansliet

Yttrande över motion av Tommy Blomqvist (SD) med rurbiken "Skänk överblivna datorer till tredje världen"

Dnr: KS15/295

Motionen

Tommy Blomqvist (SD) har i en motion i fullmäktige föreslagit att kommunen "[...] ska samla in gamla datorer, datortillbehör och eventuellt viss annan elektronik, för att senare, via samarbete med ComputerAid Sweden eller liknande organisation, skänka detta till bland annat skolor och sjukhus i tredje världen". Till detta fogas ett förslag till utredningsuppdrag avseende formerna för ett dylikt insamlande.

Motionens förslag kan delas upp i två delar: dels att kommunen ska samla in IT-utrustning som man själv äger, dels att kommunen ska underlätta insamlandet av IT-utrustning som enskilda vill donera.

Kommunens befogenheter rörande bistånd mm

Kommunen kan, med stöd av lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, lämna bistånd till ett annat land i form av utrustning som kommunen inte längre behöver för sin verksamhet. I förarbetena till det aktuella lagrummet uttrycks att den utrustning som kan komma ifråga ska vara sådan att den inte behövs i den kommunala verksamheten. Det är alltså inte möjligt att tidigarelägga nyanskaffning av exempelvis IT-utrustning, för att möjliggöra denna form av bistånd. Kravet på att utrustningen inte får behövas i den kommunala verksamheten innebär dock inte att utrustningen måste sakna marknadsvärde i Sverige. Det är alltså möjligt, i princip, att som bistånd skänka IT-utrustning som blivit överflödig i den kommunala verksamheten, även om den rent teoretiskt skulle gå att sälja.

För avyttring av inventarier – till vilket bortskänkandet av IT-utrustning hör – gäller särskilda kommunala föreskrifter, antagna av fullmäktige 2008-12-18 § 272. Enligt dessa regler får extern avyttring och försäljning endast vidtas avseende utrustning som inte behövs inom annan del av den kommunala verksamheten. Detta ska utredas i de enskilda fallen. Man bör alltså beakta att IT-utrustning som blivit överflödig i en kommunal verksamhet, kan behövas i en annan kommunal verksamhet. Enligt förarbetena till det ovan redovisade lagrummet, har kommuner och landsting ett relativt omfattande utrymme att själva avgöra när utrustning kan anses inte

längre behövas i den egna verksamheten.¹ Kommunens regler för avyttring av inventarier utgör således en tydlig vägledning för när det diskuterade kravet ska anses vara uppfyllt.

Kommunens datorer är mestadels leasade

Det kan vara närliggande att anta att kommunen äger en stor mängd IT-utrustning som skulle kunna komma ifråga för bistånd i takt med att den inte längre behövs i kommunens olika verksamheter. Faktum är dock att i stort sett alla datorer som finns i de kommunala verksamheterna leasas, vilket innebär att kommunen inte äger utrustningen. I förlängningen innebär detta även att kommunen inte fritt kan skänka bort utrustningen eftersom den tillhör (ägs av) leasingföretaget. Det kan visserligen utöver dessa datorer t ex inom skolan finnas ytterligare datorer som ägs av kommunen och som inte längre behövs i verksamheten, men detta är jämförelsevis små volymer. I regel byts sådana skoldatorer ut först när de är uttjänta, dvs har gått sönder på något sätt.

Motionens förslag innefattar även ett samarbete med exempelvis ComputerAid Sweden. Detta aktualiserar frågan vilka begränsningar gällande lagstiftning uppställer i detta avseende. Formuleringarna i 5 kap. lagen om vissa kommunala befogenheter synes föreskriva att kommuner själva kan skänka bistånd i form av utrustning man inte längre behöver, under de förutsättningar som anges ovan. För att sådan utrustning ska kunna lämnas till en internationell biståndsorganisation, krävs dock att den ska vara avsedd att ”utgöra hjälp till ett land i en rådande eller framtida nödsituation eller i en annan svår situation som är en följd av en nödsituation.”² Såsom lagen är skriven, bedömer vi det inte möjligt för kommunen att överlämna IT-utrustning som inte längre behövs till en biståndsorganisation, med avsikt att denna sedermera ska skänka utrustningen till länder som inte drabbats av nöd eller katastrof. Detta behöver dock inte utesluta att kommunen samverkar med en biståndsorganisation, så länge kommunen själv kan anvisa till vilka länder och projekt utrustningen ska skänkas. I denna del skulle ett förverkligande av motionens förslag alltså kräva en fördjupad dialog med berörda biståndsorganisationer.

Insamling av privatägd IT-utrustning

Motionen innehåller också frågan om kommunens deltagande i en eventuell insamling av privatägd IT-utrustning. Om vi utgår från ComputerAid Swedens kravlista för den IT-utrustning man tar emot, kan vi se att det genomgående kravet är att datorerna ska vara felfria, även om de inte behöver vara kompletta i alla avseenden. Även om kommunen på olika sätt skulle delta i insamlandet av datorer, kan man naturligtvis inte gå i god för att de datorer som enskilda lämnar in är felfria, eller kompletta. Med andra ord skulle kommunen inte kunna garantera att datorer och annan IT-utrustning som samlas in från enskilda möter kraven enligt ovan.

Mot bakgrund av detta, har förvaltningen lyft frågan med företrädare för ComputerAid Sweden, som kan meddela följande: Organisationen bedriver i skrivande stund diskussioner med ett antal kommuner, främst i Västra Götaland, rörande möjligheten att via kommunala återvinnings-

---

¹ Se prop. 2000/01:42, 33f. De angivna motiven i detta äldre förarbete torde alltså vara vägledande, eftersom det aktuella lagrummet oförändrat förts in i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och ingen förändring i sak varit avsedd. Se prop. 2008/09:21 s. 83 f.

² 6 kap. 7 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

centraler samla in privatägd IT-utrustning (inklusive kommunikationsutrustning, såsom telefoner). Frågan har även lyfts i ett antal kommuner i Stockholms län. ComputerAid Sweden hoppas få till stånd ett avtal med en av kommunerna söder om Göteborg under 2016, vilket närmare reglerar frågor om insamlande, transport och ansvar. Ett sådant avtal bör föreligga för att det ska vara möjligt att mot bakgrund av ett konkret exempel ta ställning till om det skulle vara aktuellt även för Södertälje kommun att initiera en diskussion kring frågan om insamlande av privatägd IT-utrustning.

Det finns ju naturligtvis möjlighet för någon organisation att själv ta initiativ för att organisera insamling av privatägda datorer och annan datorutrustning på samma sätt som t ex Myrorna m fl gör beträffande kläder.

Ekonomi

Att samla in kommunägd utrustning skulle kräva finansiering av transporter dels inom kommunen, dels till ComputerAid Swedens lokaler söder om Örebro. Vidare skulle insamlad kommunalägda datorer behöva rensas, vilket skulle ställa krav på personalresurser under viss tid.

Kostnaden för ett kommunalt deltagande i insamlandet av privatägd IT-utrustning måste bedömas med utgångspunkt i ett konkret exempel på avtal mellan ComputerAid Sweden och en kommun, varför några prognoser inte är möjliga att göra.

Martin Andrae
Stadsdirektör

Ola Schön
Kanslichef